

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-12-17
Besvaras senast
2025-01-02

Till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:615 Åtgärder mot lokförarbristen

En välfungerande järnväg är avgörande för Sveriges ekonomiska tillväxt, hållbarhetsmål och regionala utveckling. Den fungerar som ryggraden i vårt transportsystem och möjliggör effektiva och miljövänliga transporter av både människor och gods. Järnvägen bidrar till minskade koldioxidutsläpp, avlastar vägnätet och främjar regional sammanhållning genom att knyta samman olika delar av landet.

Trots dess betydelse står järnvägssektorn inför betydande utmaningar, inte minst en påtaglig brist på lokförare. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) har antalet lokförare sedan 2019 legat stabilt kring 4 000 personer, men detta antal är otillräckligt för att möta den ökande efterfrågan på järnvägstransporter. Under pandemin minskade antalet utbildningsplatser på yrkeshögskolorna, och flera företag valde att inte ta emot elever under praktikperioderna, vilket förvärrade situationen.

Denna brist påverkar inte bara tågtrafikens punktlighet och tillförlitlighet utan utgör även ett hinder för Sveriges ekonomiska tillväxt. En rapport från Tåg företagen betonar att bristerna i järnvägssystemet, inklusive personalbrist, hotar landets tillväxt och konkurrenskraft. Industriledare och ekonomer är eniga om att en bristfällig infrastruktur, särskilt inom järnvägen, utgör ett betydande tillväxthinder för Sverige.

För att säkerställa en hållbar och effektiv järnvägssektor krävs det att lokföraryrket blir mer attraktivt. En aspekt som kan avskräcka potentiella sökande är de höga kostnaderna för att utbilda sig till lokförare. Sökande kan behöva betala upp till 15 000 kronor för tester, hälsoundersökningar och andra nödvändiga moment för att bli antagna till utbildningen. Dessa kostnader kan vara särskilt betungande för unga eller personer med begränsade ekonomiska resurser, vilket ytterligare förvärrar bristen på lokförare.

För att möta dessa utmaningar och stärka järnvägens roll i Sveriges infrastruktur är det avgörande att vidta åtgärder som ökar attraktiviteten för lokförarutbildningarna. Detta kan inkludera att sänka kostnaderna för tester och hälsoundersökningar samt att erbjuda ekonomiskt stöd till sökande. Genom att underlätta för fler att utbilda sig till lokförare kan vi säkerställa en robust och effektiv järnvägssektor som bidrar till Sveriges tillväxt, hållbarhetsmål och regionala utveckling.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga utbildningsminister Johan Pehrson:

Avser ministern att ta initiativ för att öka attraktiviteten för
lokförarutbildningarna, exempelvis genom att sänka kostnaderna för tester och
hälsoundersökningar?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann